

Reidar Särestöniemi – Sininen aurinko ja oranssi kuu

28.9.2013 - 5.1.2014

Reidar Särestöniemi on palanut Ouluun 42 vuoden tauon jälkeen!

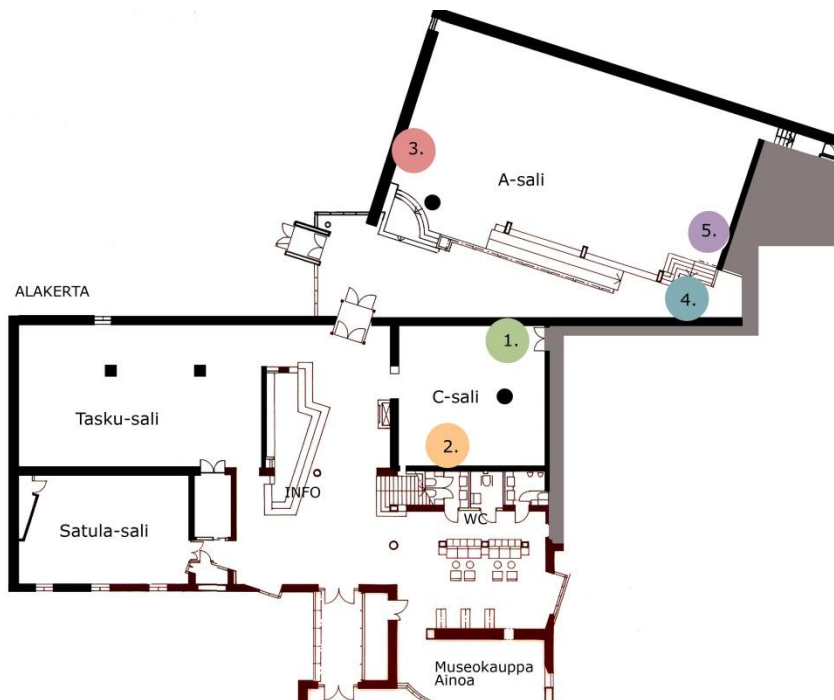
Hänen edellinen näyttelynsä avautui nimittäin Oulun taidemuseossa tammikuussa 1971. Uran ensimmäiseen retrospektiiviseen eli takautuvaan näyttelyyn tutustui viikossa 9000 kävijää – museon siihenastinen yleisöennätys.

Kittilän komeetta Reidar Särestöniemi (1925-1981) on epäilemättä kaikkien aikojen kuuluisin Lapin kuvataiteilija. 1950-luvun lopulla läpimurtonsa tehnyt taidemaalari nousi nopeasti suurta julkisuutta kiinnostavaksi taiteilija-persoonaksi, josta julkaistiin enemmän lehtijuttuja kun kenestäkään muusta aikalaistaiteilijasta. Hän oli aikansa kallein suomalainen taiteilija, taiteilijaprofessorin arvonimen saanut, lumipallomaisesti vyörynyt, Picassoon rinnastettu *porosatyöri*, kuten Henri Hagman kirjoitti 2012 Kaltiossa. 1970-luvun puolivälissä vitsailtiin: "Suomalainen statussymboli on rivitalo uima-altaineen, Särestöniemi seinällä ja taistolaiset mukulat."

Särestöniemen taide kiinnittyy kotiseutuun. Opiskeluvuotensa Helsingissä ja Leningradissa lukuun ottamatta Reidar työskenteli kotitalallaan Särestössä, Kaukosen kylässä, jossa nykyisin sijaitsee taiteilijan nimikkomuseo. Maalauksista löytyvät hehkuva kesäyö, syysruska, lumipälvien täplittämät tunturit, Ounasjoki, porot, pässit eli jaarat, ilvekset, hylkeet, karhut, riekot ja ihmisen kaipuu. Maisema ja erilaiset ihmis- ja eläinhahmot ovat yhtä jakautumatonta luontoa. Taiteilija samaisti itsensä hyvin vahvasti jänkään, Lapin vähäpuiseen suohon. Särestöniemen maisemissa ei liiku ihmisiä, mutta omakuvia hän teki sitäkin enemmän. Lähes jokaiseen maalaukseen liittyi tekijän mukaan jokin tarina.

Laajasta näyttelystä piirtyy taiteilijan vahvasti tunnistettava kädenjälki 1940-luvun jälkipuoliskolta viimeiseen elinvuoteen 1981 saakka. Romanttisen väritunteen kyllästävässä materiaalimaalauksessa 1960-luvun puolivälistä lähtien on sellaista rohkeutta ja suuripiirteisyyttä, jota opittiin arvostamaan suomalaisessa taiteessa vasta uusekspressionismin myötä 1980-luvulla. Henkilökohtaisuus ja kerronnallisuus tekivät Särestöniemestä tavallaan postmodernistin ennen käsitteen virallista haltuunottoa Suomessa.

Näyttelyn maalaukset on pääosin lainattu Kirsi ja Keio Eerikäisen taidesäätiön Rovaniemen taidemuseolle tallennetusta kokoelmasta. Mukana on myös teoksia Oulun taidemuseon ja Sanomalehti Kalevan taidekokoelmista sekä maalauksia harvoin nähdystä pohjoissuomalaisesta yksityiskokoelmasta.

Tähän opettajille suunnattuun materiaaliin on poimittu viisi teosta näyttelystä. Teosten sijaintipaikat näkyvät viereisessä pohjapiirroksessa.

Teosten kautta käsitellään niin Reidarin elämää, maalauksen aihepiiriä kuin maalaustekniikkaakin. Kutakin teosta koskevien taustatietojen ohella materiaaliin on koottu kysymyksiä, joita voidaan teosten äärellä oppilasryhmän kanssa yhdessä pohtia.

1. SÄRESTÖ

Särestö syysmuuton aikaan, 1948

Reidar Särestöniemi on syntynyt 1925 Lapissa, Kittilän Kaukosen kylässä, Ounasjoen varrella tietttömiä taipaleiden takana. Särestöön, millä nimellä hänen kotitilaansa kutsuttiin, pääsi jokea pitkin, talvella hiihtäen tai hevosella ja kesällä veneellä, sekä metsätyömaitten ajorantuja. Särestö lähiympäristöineen oli Reidarille maanpäällinen paratiisi.

Reidar oli lapsikatraan nuorimmainen, seitsemäs. Alma-äiti yritti suojella poikansa erikoisuutta, ymmärsi hänen herkkyyttään ja mielikuvituksen lentoa. Kun Kaukosen kylän pojat eivät keksineet muuta, lähdettiin katsomaan Reitaria, Särestön Matin hullua poikaa.

Kansakoulua hän kävi vain 2 vuotta, ei viihtynyt poissa kotoa vaan meni metsätöihin. "...sillä pakasi menemään kaikki työt piirtämiseksi, niin sonnanajot kuin halonteot."

Aluksi Reidar työskenteli omassa lapsuuden kodissaan. Uusi ateljeekoti lapsuuden kotitalon viereen valmistui 1965. Vuonna 1970 ateljeessa oli kävijöitä 4000, mikä häiritsi merkittävästi työrauhaa. Vierailijamäärien vuoksi hän rakensi 1972 myös galleriatilan, jonka arkkitehdit Raili ja Reima Pietilä suunnittelivat. Siinä oli kattoikkunat ja korkeutta 6 metriä sekä lattialämmitys liuskekivilattiassa. Toisessa kerroksessa oli myös 10x3x2metrinen uima-allas!

Gallerian oli määrä rauhoittaa ateljeekoti jälleen taiteen tekemiselle, mutta vierailijamäärät olivat edelleen huikeat. Ateljeekoti tuhoutui tulipalossa 1977-1978 uutena vuonna. Palossa tuhoutui kaikki tauluista grafiikanlehtiin, runokirjoihin ja taidekirjallisuuteen. Onneksi galleriarakennus säilyi. Suurempi Pietilöiden suunnittelema ateljee valmistui jo 1979, mutta Reidar kuoli 1,5 vuoden päästä. Nykyään museosäätio ylläpitää tiloja ja 1800-luvulta olevia vanhoja rakennuksia. Särestössä voi vierailla ympäri vuoden.

"Joskus tulee mieleen, että tämä minun työni täällä on yhtä kuin laittaisi ylellisyyskaupan tuonne korpeen - Pomokairaan."

KYSYMYKSIÄ JA Keskustelunavauksia:

- **Mitä elementtejä, asioita ja esineitä kuvasta löytyy?**
- **Mikä vuorokaudenaika on kyseessä?**
- **Mikä paikka kuvassa voisi olla? Miksi ajattelet niin?**
- **Mikä on teoksen nimi, mistä se kertoo?**
- **Millaiselta Särestön pihapiiri näyttää? Mitä rakennuksia ne voisivat olla?**
- **Jos pääsisit sisälle teoksen maisemaan, millaista siellä olisi? Millaisia ääniä kuulisit? Millaisia tuoksuja aistisit? Olisiko siellä lämmintä vai kylmää? Millaista siellä olisi liikkua? Olisitko siellä yksin vai löytäisitkö muitakin kulkijoita?**
- **Vertaa tätä toiseen Särestö-maalaukseen viereisellä seinällä. Tunnistaako paikan samaksi? Mitä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia löydät? Miten tunnelma on muuttunut värien myötä? Kumpi on maalattu aiemmin? Kummasta pidät enemmän? Miksi**

2. TAIDEOPINNOT

Nainen ja kissa, 1958

Reidarin aikana Einari Junntila oli tunnettu taiteilija Kittilässä, mutta hän ei kuitenkaan rohkaisut Reidaria taiteen tekemiseen. Eno Alfred Andersen järjesti hänet Kemiin Aale Hakavan puheille sisarensa, Alma-äidin, pyynnöstä. Reidar pääsikin Suomen Taideakatemiaan kouluun Helsinkiin Hakavan yksityisoppilaaksi vuonna 1947. Seuraavana vuonna Reidar otettiin Taideakatemiaan oppilaaksi, ja hänet siirrettiin pian valmistavalta luokalta malliluokalle. Reidar jatkoi valmistuttuaan Taideakatemiassa vielä neljännen vuoden opiskellen taidegrafiikkaa.

Lappiin palattuaan vanhemmat kaatoivat tukkipuita kustantaakseen Reidarin opintomatkan Italiaan ja Ranskaan neljäksi kuukaudeksi vuonna 1952. Matkoilla tutuiksi tulivat muun muassa taiteilijoiden Marc Chagall, Diego Rivera ja Eugène Delacroix teokset. Paluumatkalla hän tutustui Norjassa myös Edvard Munchin maalauksiin.

Reidar sai paikan Ilja Repin -instituutissa Leningradissa, 1956-59. Hän oli siellä ensimmäinen suomalainen opiskelija sotien jälkeen (Järnefelt ja Rissanen aiemmin). Opiskelujensa aikana hänellä oli mahtava tilaisuus tutustua Eremitaasin kokoelmiin. Siellä häntä kiinnostivat erityisesti Japanin, Kiinan, Intian ja Ulko-Mongolian osastot sekä länsimaisen taiteen modernismin klassikot kuten Paul Cézanne, Paul Gauguin ja Henri Matisse. Myös surrealismin sanotaan olleen yksi juonne Reidarin taiteessa. "Surrealistisesti näiivi - sillä saa asiaa." oli Reidar tuumanut.

Leningradin opiskeluaikoina Reidarille oli ominaista värien puhtaus, niiden käyttö suurina pintoina sekä maalausten koristeellisuus. Hänelle maalaus oli tasopinta, ei kolmiulotteinen tila. Usein hän lisäsi niihin koristelua tai mahdollisesti kirjainmerkkejä. Nämä piirteet löytyvät vahvoina myös Matissen maaluksista. Ihmishahmot oli usein rajattu vahvoin ääriivoin, mikä on rinnastettu puolestaan Gauguinin maalauksiin. Onkin sanottu, että hänen taiteessaan yhdistyvät Gauguinen syntetismi ja Matissen fauvismi.

Leningradilainen opettajatar, 1958, ja Nainen ja kissa, 1958 maalauksissa painopiste on pelkistettyjen ja selkeiden väripintojen tarkkaan harkituissa rinnastuksissa, vaikka ihmiskuvaus onkin realistista. Nämä piirteet yhdistävät Reidarin maalauksia Munchin maalauksiin.

KYSYMYKSIÄ JA KESKUSTELUNAVAUKSIA:

- **Mitä näet maalauksessa? Mikä on maalauksen aihe?**
- **Millaisia värejä taiteilija on käyttänyt maalauksessaan?**
- **Millä tavalla taiteilija on käsitellyt maalia?**
- **Onko maalaus realistinen, todenmukainen?**
- **Mitä erikoista maalauksessa on?**
- **Onko jokin väri maalauksessa hallitseva ja mikä tuon värin merkitys voisi olla?**
- **Mitä nainen miettii? Mikä tunnetila hänellä on?**
- **Entä kissa?**

3. MAALAUSTEKNIikka

Yöaurinko

Maalaustekniikassaan Reidar yhdisti tempera- ja öljyvärimaalausta. Hän käytti taitavasti paletti-veistä, raaputti kuivunutta maalia ja kaatoi kaike-
n päälle maitomaisen ohuen värikerroksen. Hän oli opiskeluaikanaan Venäjällä innostunut freskoista, niiden rapautuneisuudesta. Reidarin tavoitteena oli saada pinta näkymään "unenomaisena kuplivana ja helmeilevänä lasuurina". Hän varisteli ja ripotteli myös suoraan pigmenttiä märän maalin päälle sekä imeytti väriä pehmeään paperiin. Tällainen maalaustekniikka oli ainutlaatuinen, mutta kallis tapa työskennellä. "Vuodessa yrittää monta sataa ja kymmenen onnistuu"

Reidar halusi oman taiteensa olevan lähellä runoa ja maalauksissaan hän lähti liikkeelle väritunteen pohjalta. Reidar varastoi luontokokemuksia sisäänsä, erityisesti värejä, ja käytti niitä myöhemmin maalatessaan. Maalauksissa voi nähdä suurina pintoina sellaisia värejä, joita voi löytyä vain luonnon mikrokosmoksista. *"Ei pensselillä voi tavoittaa sitä luonnon struktuuria ja mikromaailman tuntua vaan se on räjäytettävä esiin."* Tämä räjäyttäminen piti sisällään valuttamista, raaputtamista, kuullottamista sekä materiaalitestauksia erilaisten pintastruktuurien luomiseksi.

Reidar kokeili myös tervaa ruskeissa maalauksissaan sekä esimerkiksi marmorihiekkaa ja muovimassaa. Tavoitteena oli usein myös luoda koristeellisia sammaleen ja jäkälän kuviointeja, kivien pintojen lehtijäkälä kiehtoi häntä (harmaa, kellanvihreä ja ruskea karpe). Vrt. Kalmisto jäämeren rannalla / Raivoisa ilves.

"Pidän parempana asettaa värit rinnakkain kuin sekoittaa ne. Minulla on ollut lukuisia värikausia." Liekö väreihin vaikutus myös ateljeella? värit voimistuivat 1965 uuden ateljeekodin myötä siirryttäessä valkoseinäisestä ateljeesta tasapainottavaan harmaaseen honka- ja liuskekivi-maailmaan. Vuonna 1966 myös maalausten muodossa tapahtui muutos, kun suorakaide vaihtui neliömäiseksi.

Värikausia voi havainnoida A-salissa: ovesta oikealla oleva seinä on puna-oranssien teosten valtakautta, kun taas salin keskiosasta löytyy paljon maanläheisiä värejä, harmaata ja valkoista.

"Ei pensselillä voi tavoittaa sitä luonnon struktuuria ja mikromaailman tuntua vaan se on räjäytettävä esiin."

KYSYMYKSIÄ JA KESKUSTELUNAVAUKSIA:

- Millaisia muotoja ja pintoja löydät teoksesta?
- Löydätkö teoksesta tunnistettavia muotoja? Mikä muoto on teoksessa mielestäsi tärkein ja hallitsevin?
- Saavatko eri muodot aikaa uusia muotoja, kuvioita, entä liikkeen tuntua ja rytmiä?
- Millainen havaitsemasi liike tai rytmi on?
- Mitä värejä taiteilija on käyttänyt teoksessaan? Ovatko värit lämpimiä vai kylmiä? Onko värejä murrettu? Onko vastavärejä käytetty?
- Miten taiteilija on käyttänyt värejä?
- Miten väriä on työstetty?
- Onko taiteilijan käyttämällä värillä jokin merkitys? Miten se liittyy teoksen nimeen?
- Oletko nähnyt yöaurinkoa?

4. AIHEET

Taivaanjaaran toinen elämä, 1967

Reidarin lapsuudessa hänelle tuli tutuksi animismi, alkuperäiskansojen uskomuksiin kuuluva luonnon eri elementtien henkistäminen ja sielullistaminen. Hänen Alma-äitinsä näki enneunia ja Reidarin elämässä uskomukset haltioihin ja luonnon salaperäisiin ilmiöihin olivat vahvasti läsnä. Hän loi itsestään myyttiä Lapin shamaani-taiteilijana.

Reidarin Arkadia, maanpäällinen paratiisi, löytyi pohjoisesta. Reidar kuitenkin kammoksui talvea, kaamosta, hiljaisuutta ja pimeyttä. Siksi hän matkusti lähes vuosittain etelään karkottaakseen henkisen painostavuuden. Muina keinoina karkottaa kaamoksen yksinäisyyttä olivat musiikki ja kirjallisuus. Matkoilta piti aina palata takaisin Särestöön keväällä, sillä Ounasjoen jäiden lähtö oli hänelle merkittävä tapahtuma, juhlallinen luonnon uudelleen syntymän hetki.

Reidarin taiteessa pohjoinen luonto, eläimet ja uskomukset sekä fantasiamaailma ovatkin vahvasti läsnä. Jänkä, pohjoisen vähäpuinen suo, oli aiheista ylitse muiden, sillä olihan Särestö jänkien ympäröimä. Kaikki luonnon keskellä soittavat eläimet tai fantasiolennot ovat myös Reidar. Usein hän näyttäytyy maalauksissaan myös parakkaana mieshahmona, alastomana huilunsoittajana, faunina, satyyrina, Panina.

Suosittu hahmo on myös pässi eli jaara, josta tuli Reidarin personifikaatio, henkinen omakuva, taivaanjaara. Hänellä oli "lemmikkinä" kesyyntynyt riekko, Albert, ja riekosta kasvoikin Reidarin taiteen "sielulintu". Riekko pystyi piilottautumaan katseelta ja vaihtoi aina asuaan vuodenajojen mukaan. *"Olen mie monesti tunturissa riekkona lentänyt"*

Reidarin henkiselle turvapaikalle toimi vertauskuvana Trifonan luostari. Tämä oli vastine Reidarin ateljeekodille, jota hän ei ole koskaan kuvannut maalauksissaan. Hän pelkäsi itselleen käyvän suvaitsemattomuuden seurauksena kuten tuhotulle luostarille. Santeri Ivalon historiallisessa romaanissa on kuvattu suomalaisten 1500-luvun lopulla tekemä ryöstö- ja hävitysretki Petsamoon, jossa oli tuhottu Jäämeren rannalla sijaitseva luostari. Fantasiasta ja kadonneesta maailmasta osoituksena luostarilla on jalat.

Reidar kehotti katsomaan maalauksiaan toisenkin kerran ennen kun sanoo mitään.

"Minulle maalaaminen on tapa lähettää koodikirjoituksia sille, joka sattuu olemaan samalla pituudella. Niin kuin lähettäisi avaruuteen sanomia eikä tiedä, tulevatko ne koskaan perille."

KYSYMYKSIÄ JA Keskustelunavauksia:

- **Mitä näet maalauksessa? Mitä teos mielestäsi esittää?**
- **Millaisia värejä taiteilija on käyttänyt maalauksessaan?**
- **Mikä teoksen nimi on? Mistä nimi voisi kertoa?** (jaara on Lapissa pässi ja Reidar liitti nimeen taivaanvuohi-linnusta osan, rakkaussuhde sai taivaanjaaran heräämään jälleen henkiin)
- **Voit verrata teosta C-salissa olevaan teokseen *Taivaanjaaran kuolema*. Miten niiden tunnelma eroaa toisistaan?**
- **Monta jalkaa eläimellä on? Huomaatko siinä jotain muuta poikkeavaa?**
- **Mitä jaaran kuonon edessä on? (soitin, jota välikädet pitelevät)**
- **Mitä ääniä teoksesta voisi kuulua, jos siinä olisi ääni mukana?**
- **Mitä taivaalla tapahtuu? Miksi aurinko ja kuu näkyvät yhtä aikaa?**
- **Onko kuun muodossa jotain poikkeavaa? Missä maapallolla se näyttäytyy tuollaisena?**
- **Millaisesta luontosuhteesta teos kertoo?**
- **Mitä animismi tarkoittaa**

5. NÄYTTELYT JA APURAHAT

Raivoisa Ilves, 1981

Reidar piti ensimmäisen 16 teoksen yksityisnäyttelynsä Pinxissä, Helsingissä, lokakuussa 1959. Näyttely oli menestys, josta kirjoitettiin myönteisiä arvioiteja ja teokset myivät hyvin. Näyttelyn kallein teos oli Taivaanjaara, jonka osti kirjailija Mika Waltari. Seuraava näyttely hänellä oli Pinxissä jo lokakuussa 1960 ja kolmas huhtikuussa 1964.

Vuonna 1961 tuli ensimmäinen tärkeä taiteenkerääjä Särestöön. Hän osti suuren joukon tauluja, mistä alkoi Reidarin taiteen leviäminen seurapiireihin ja kävijöitä tuli koko ajan lisää. Ensimmäinen yksityisnäyttely Reidarilla oli Lapin läänissä, Rovaniemellä, vuonna 1963. Näyttely aiheutti yleisön keskuudessa jopa riitelyä siitä, kuka saa ostaa maalauksen.

Reidar ei kuitenkaan saanut koskaan valtion tai Suomen Taideakatemian myöntämiä apurahoja, mikä harmitti häntä, koska niitä pidettiin "hyvän" taiteilijan mittapuuna. Hän ei myöskään päässyt mukaan Taideakatemian kolmivuotisnäyttelyihin vuosina 1962 ja -65, mistä johtuen hän hylkäsi Helsingin eikä pitänyt siellä näyttelyitäkään.

Vuonna 1960 Reidar sai Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Suomen apurahan, Kordelinin apurahan ja Kansan Sivistysrahaston stipendin. Vuonna 1964 hän sai apurahat Ruotsista ja Norjasta ja hänet kutsuttiin presidentti Kekkonen itsenäisyyspäivän vastaanotolle.

Reidar sai Lapin läänin taidetoimikunnalta taidepalkinnon vuonna 1969. Hän hermostui vuonna 1970, kun ei edelleenkään saanut 5-vuotis apurahaa. Kekkonen myönsi Reidarille kunniaprofessorin arvonimen 1974. Hän haki Taiteen keskustoimikunnan apurahoja läpi 1970-luvun, saamatta koskaan mitään. Kyse oli Reidarille lähinnä periaatteesta ja hyväksynnästä, taloudellisesti Reidar oli maamme parhaiten toimeentulevia taiteilijoita.

Seuraava näyttely Reidarilla oli vasta 1970 Didrichsenin Taidemuseossa, jonne piti jonottaa päästäkseen sisään. Tätä ennen hänellä oli ollut "koeripustus" Rovaniemen kirjastossa, josta Oulun taidemuseo osti kokoelmiinsa ainoan Särestöniemen *Sikiöveden* ja sanomalehti Kaleva *Trifonan luostarin*.

Hänellä oli näyttelyitä ulkomailla mm. Tukholmassa, Luxemburgissa, Pariisissa ja Haagissa. Viimeinen yksityisnäyttely oli vuonna 1980 Japanissa, jossa hän myi hyvin huurrepuutauluja.

Keväällä 1981 Reidar oli jälleen pettynyt apurahakemuksen hylkäämisestä. Tuolloin hän maalasi viimeisen teoksensa *Raivostunut ilves*. Hän kuoli 56-vuotiaana, kun sydän petti.

"Taidetta on miusta aina se, mikä tuottaa elämyksen. Jos mökki ja vene rannassa tuntuu katsojan vatsassa tai sydämessä, se on taidetta."

KYSYMYKSIÄ JA KESKUSTELUNAVAUKSIA:

- **Löydätkö teoksesta helposti erottuvan kiinnekohdan katseelle?**
- **Esittäkö maalaus mielestäsi jotain?**
- **Kuvaako teoksen nimi mielestäsi teosta hyvin?**
- **Ketä ilves oikeasti edustaa?**
- **Mistä taiteilija voisi olla raivoissaan?**
- **Mitä luonnon elementtiä ilveksen turkin kuviointi muistuttaa?** (Lapin jäkäläpeitteisiä kiviä)
- **Millä taiteilijat elävät? Mistä he saavat palkkansa?**
- **Miksi apurahat ovat tärkeitä taiteilijoille?**
- **Miten teos olisi erilainen, jos Reidar olisikin saanut myönteisen apurahapäätöksen?**

REIDAR JA RAKKAUS

Teema, jota opettaja voi käsitellä soveltuvin osin huomioiden ryhmänsä ilmapiirin ja valmiudet.

Reidar oli vuodesta 1967 lähtien kirjeenvaihdossa kääntäjä ja runoilija Yrjö Kaijärven kanssa. Reidar ei ollut kirjeenvaihtoon ryhtyessään koskaan tavannut Yrjöä, lukenut vaan hänen runouttaan. Kirjeissä on selkeitä homoeroottisia piirteitä ja suoria rakkaudentunnustuksia. He tapasivat toisensa ensi kerran vasta 1,5 vuoden kuluttua. Yrjö kuitenkin kuoli jo vuonna 1971, sillä hän oli huomattavasti Reidaria iäkkäämpi.

Reidar käsittelee rakkaussuhdettaan maalauksissaan, joissa ilvekset, hylkeet ja karhut syleilevät. Punapartainen hahmo on aina Reidar. Homoseksuaalisuus oli Suomessa kriminalisoitu vuoteen 1971 saakka ja luokiteltu sairaudeksi vuoteen 1981 asti. Reidar siis eli ikänsä Suomen lakien mukaan joko rikollisena tai sairaana. Maalaukset olivat paikka, johon Reidar pystyi siirtämään tunteensa. Jokaisen maalauksen syntyyn liittyy jokin tarina.

"Minulla ei ole vaikeuksia ympäristöni ja maailman kanssa. Olen jokseenkin estoitta se miksi elämä minua muovaa ja ottakoon ihmiset minut sellaisena mikä minä olen, enkä usko ettei ystäväni plus muut tiedä kuka ja mikä olen - hyväksyköön jos voivat - niin teen minäkin."

Hyvää huomenta rakkaani. teoksen takaa löytyy teksti: "Ja arastelematta he purkivat sydämensä ja ajatuksensa toisilleen kun luottamuksen aurinko valaisi maan." Reidarin maalausten nimet muuttuivat runollisiksi ja pitkiksi 1970-luvulla. Hän kirjoittikin runoja, jotka suurelta osin tuhoutuivat ateljeen tulipalossa.

Lisätietoja ja kuvia:

<http://www.sarestoniemenmuseo.fi/museo/>

Videomateriaalia Reidar Särestöniemestä Ylen sivuilla. Elokuva on kuvattu Kittilän Kaukosessa kesällä 1972. Se edusti aikanaan Suomea Venetsian dokumenttifestivaalilla.

http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/reidarin_varilliset_aistimukset_41272.html#media=41280

Taiteilijahaastattelu vuodelta 1963, vielä mustavalkoisena.

http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/korpitaiteilija_reidar_sarestoniemi_1411.html#media=1414

Kuvia Reidar Särestöniemen matkoilta maailman eri kolkkiin.

http://www.sarestoniemenmuseo.fi/tapahtumat/valokuvat_2/

Juha Ilvas: Reidar Särestöniemen maailma, 2000

Jorma Eton runo Reidar Särestöniemen muistolle:

NÄHÄ SE VÄHÄ

Mie en lie
ollu sen kummempi muita,
kukaties kattelin, nuita
mitä kattelin, toisin.
Siinä mielesä kattelin, että
niistä muka jottain uutta loisin,
että ikkäänku tulis sitä kautta tie
minusta sinhun, ja taikka
hottain virikettä,
saatiska vaikka
ihan tapa nähä,
mitä tosishan on, se vähä.